

**Analýza činnosti
občianskych združení detí a mládeže
za rok 2010**

Obsah

Úvod	3
Informácie o združeníach detí a mládeže	4
Personálne zabezpečenie činnosti OZ DaM	8
Členská základňa OZ	11
Aktivity pre deti a mládež	14
Informačný servis	15
Poradenské služby	16
Výmeny a iné medzinárodné aktivity	17
Vzdelávacie aktivity	18
Konferencie	19
Semináre	20
Prednášky	20
Školenia	21
Porady	21
Kurzy	22
Štátna podpora práce s deťmi a mládežou	24
Zhrnutie	25
Príloha	27

Úvod

Tretí sektor už dve desaťročia má možnosť svojou činnosťou vstupovať do neformálneho vzdelávania a organizovania voľnočasových aktivít pre deti a mládež. Množstvo združení si za toto obdobie vytvorilo pevnú pozíciu so stabilnou, neustále sa obnovujúcou členskou základňou. Spoločenský prínos takýchto činností si dobre uvedomuje aj štát, ktorý prostredníctvom MŠVVaŠ SR dlhodobo podporuje činnosť vybraných združení.

Z celkového počtu 45 občianskych združení detí a mládeže, ktoré poskytli Ústavu informácií a prognóz školstva informácie o svojej činnosti za rok 2010 prostredníctvom výkazu Škol (MŠ SR) 1-01, poberalo 23 združení nejakú formu dotácie od MŠVVaŠ SR prostredníctvom programov podpory ADAM. Devätnásť združení poberalo podporu v rámci programu ADAM 1 a štyri zdruzenia v programe ADAM 3. Pre porovnanie dotáciu v programe ADAM 1 v roku 2010 poberalo spolu 25 združení a v prípade programu ADAM 3 to bolo 9 združení.

V nasledujúcom analytickom výstupe predkladáme rozbor základných ukazovateľov, ktoré sú dostupné za činnosť občianskych združení detí a mládeže za rok 2010.

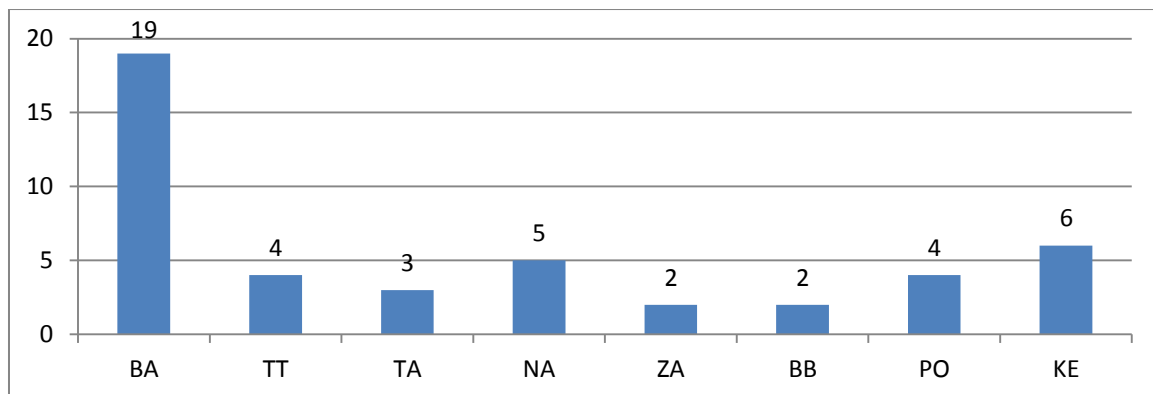
Oddelenie mládeže a športu

ÚIPŠ

Informácie o združeních detí a mládeže

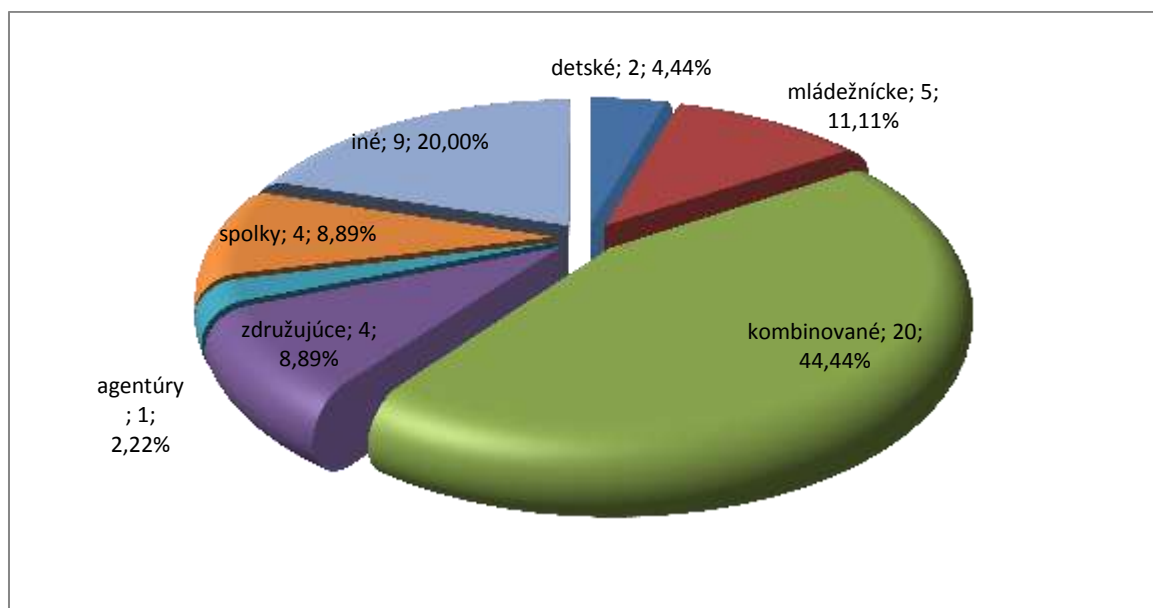
Ústav informácií a prognóz školstva evidoval za rok 2010 údaje o 45 občianskych združeních detí a mládeže. Vyplnený výkaz zaslali OZ z celého územia SR, pričom najviac združení sídlilo na území Bratislavského kraja (19). Na tomto mieste je však nevyhnutné podotknúť, že často sa jedná iba o administratívne centrály združení, ktoré svojou činnosťou pokrývajú širší región, prípadne celé územie Slovenska. Podrobný prehľad počtu OZ detí a mládeže v jednotlivých krajoch SR podľa ich sídla znázorňuje graf 1.

Graf 1 – Občianske združenia podľa krajov SR

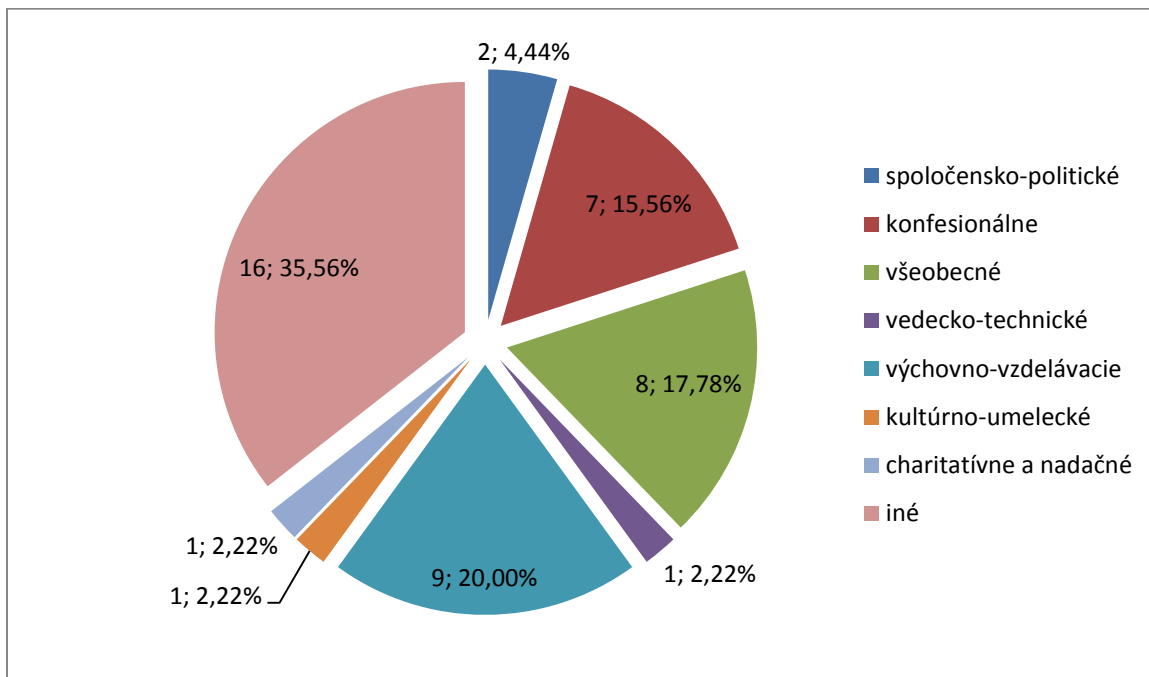
Z celkového počtu 45 združení malo až 44,44% (20) združení kombinované zameranie na deti a mládež. Výhradne deťom sa venovali dve (4,44%) zdruzenia a mládežníckych združení bolo zaznamenaných päť (11,11%). Spolkov a združujúcich združení bolo evidovaných zhodne po štyri (8,89%). Okrem toho bola zaznamenaná aj jedna agentúra a deväť (20,00%) občianskych združení detí a mládeže iného typu.

Graf 2 – OZ podľa typu

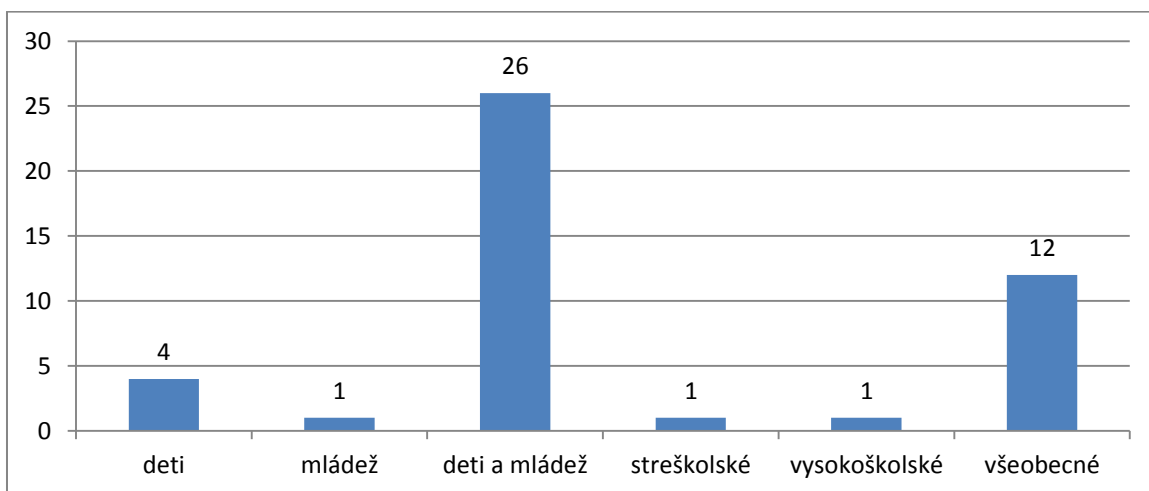
Z hľadiska druhu združení bolo zaznamenaných deväť (20,00%) výchovno-vzdelávacích združení, osem (17,78%) všeobecných a sedem (15,56%) konfesijných združení. Ústav evidoval aj dve spoločensko-politické združenia (4,44%) a po jednom združení z oblasti vedy a techniky, kultúry a umenia a taktiež jedno charitatívno-nadačné združenie. Okrem toho bolo zaznamenaných aj 16 (35,56%) združení, ktoré mali iný charakter.

Graf 3 – OZ podľa druhu

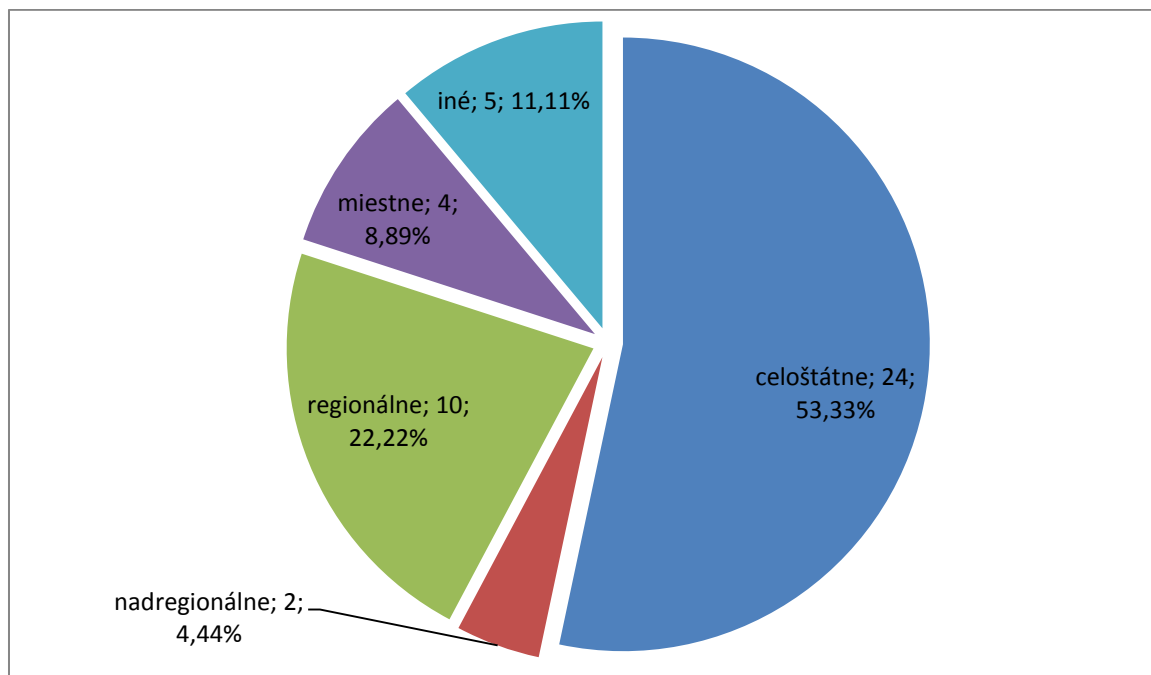
Prevažná väčšina (26/57,78%) združení, ktoré poskytli údaje sa vo svojej činnosti zameriavali na prácu s deťmi a mládežou. Štyri združenia svoju činnosť adresovali najmladšej vekovej kategórii a jedno združenie sa špecializovalo na prácu s mládežou. Okrem toho bolo evidované jedno združenie zamerané na stredoškolačkov, jedno na vysokoškolačkov a dvanásť (26,67%) všeobecných občianskych združení detí a mládeže.

Graf 4 – OZ podľa orientácie svojej činnosti

Z hľadiska pôsobnosti združení predstavovali najpočetnejšiu skupinu občianske združenia s celoslovenskou pôsobnosťou. Konkrétne išlo o 24 OZ, čo predstavovalo 53,33%-ný podiel zo všetkých OZ detí a mládeže, ktoré poskytli svoje údaje. Druhou najpočetnejšou skupinou boli združenia s regionálnou pôsobnosťou (10/22,22%). Združenia s nadregionálnou pôsobnosťou boli evidované dve (4,44%) a na miestnej úrovni boli zaznamenané štyri združenia (8,89%). Okrem toho bolo evidovaných aj päť (11,11%) združení, ktoré mali inú pôsobnosť (respektíve ju neuviedli).

Graf 5 – OZ podľa pôsobnosti

Najviac (15) združení s celoštátnou pôsobnosťou malo svoje sídlo v Bratislavskom kraji. Tri celoslovenské združenia sídlili v Košickom kraji, dve v Banskobystrickom a po jednom združení v krajoch Trnavskom, Trenčianskom, Nitrianskom a Prešovskom. Za rok 2010 nemal Ústav informácií a prognóz informácie ani o jednom OZ detí a mládeže s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré by sídlilo na území Žilinského kraja.

Tabuľka 1 – Rozloženie OZ podľa pôsobnosti

kraj	spolu	z toho				
		celošťátne	nadregionálne	regionálne	miestne	iné
Bratislavský	19	15	0	4	0	0
Trnavský	4	1	1	1	1	0
Trenčiansky	3	1	0	0	1	1
Nitriansky	5	1	1	1	1	1
Žilinský	2	0	0	1	0	1
Banskobystrický	2	2	0	0	0	0
Prešovský	4	1	0	1	1	1
Košický	6	3	0	2	0	1
Slovenská republika	45	24	2	10	4	5

Nadregionálne združenia boli evidované iba v Trnavskom a Nitrianskom kraji (zhodne po jednom). Z desiatich evidovaných regionálnych združení pôsobili štyri na území Bratislavského kraja, dve v kraji Košickom a po jednom združení v krajoch Trnavskom, Nitrianskom, Žilinskom a Prešovskom.

Miestne združenia boli zaznamenané v krajoch Trnavskom, Trenčianskom, Nitrianskom a Prešovskom. V každom z týchto krajov pôsobilo jedno miestne združenie detí a mládeže. Podrobný prehľad rozloženia občianskych združení detí a mládeže v krajoch SR podľa pôsobnosti obsahuje nasledujúca tabuľka.

Personálne zabezpečenie činnosti OZ DaM

Činnosť 45 občianskych združení zabezpečovalo celkovo 8 741 osôb. Až 97,56% z nich (8528) predstavovali dobrovoľníci. Interných zamestnancov vykázali občianske združenia celkovo 121 (1,38% z celého personálneho zabezpečenia činnosti) a okrem toho na činnosti OZ sa podieľalo aj 92 (1,05%) externistov. Dobrovoľníci mali najvýraznejší podiel v prípade nadregionálnych združení (98,47%) a vyšší podiel mali aj u združení s celoštátnou pôsobnosťou (98,37%). Naopak, na činnosti miestnych OZ sa podieľalo iba 77 dobrovoľníkov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavovalo 70,64% z ich celkového personálneho zabezpečenia. Podrobný prehľad počtu zamestnancov a dobrovoľníkov v OZ podľa ich pôsobnosti obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2 – Personálne zabezpečenie činnosti OZ

OZ	spolu	toho		
		interní	externí	dobrovoľníci
celoštátne	7 364	73	47	7 244
nadregionálne	457	5	2	450
regionálne	712	19	27	666
miestne	109	16	16	77
iné	99	8	0	91
spolu	8 741	121	92	8 528

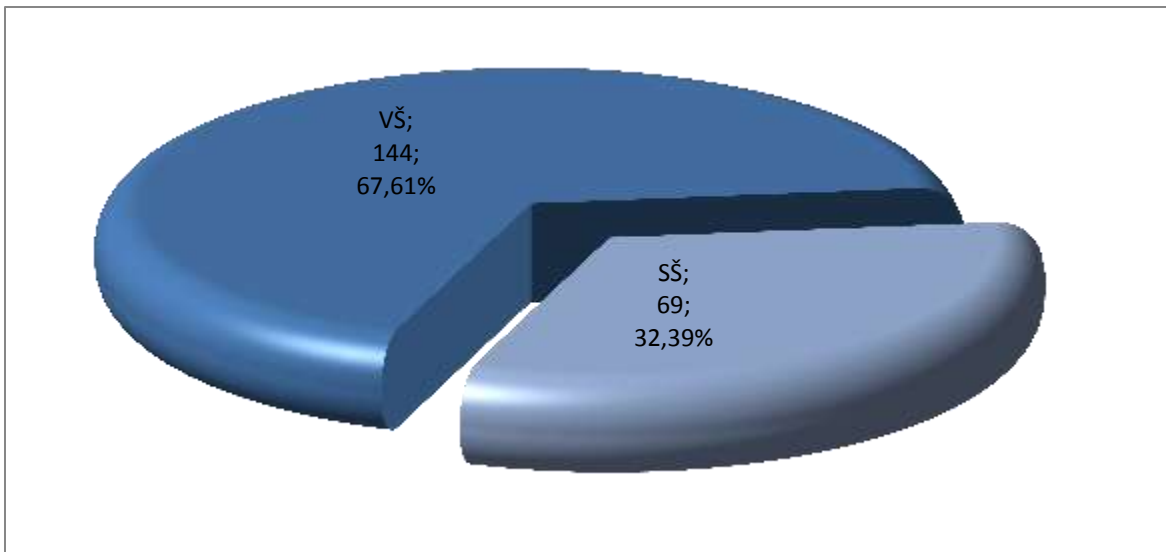
Z hľadiska pohlavia dominovali pri zabezpečovaní činnosti občianskych združení muži. Podiel žien dosiahol 41,40% (3 619), pričom pod tento výsledok sa podpísal fakt, že muži výraznejšie dominovali pri zabezpečovaní činnosti celoštátnych združení (4 740/64,37%). V prípade ostatných združení prevažovali v rámci ich činnosti ženy. U miestnych združení ženy predstavovali viac ako tri štvrtiny (85/77,98%) celkového personálneho obsadenia, u regionálnych OZ to bolo 74,72% (532), u nadregionálnych 68,93% (315) a u združení s inou pôsobnosťou sa ženy podieľali na činnosti OZ na úrovni 63,64%.

Tabuľka 3 – Štruktúra personálneho zabezpečenia činnosti OZ podľa pohlavia

OZ	muži	ženy	podiel žien
celoštátne	4 740	2 624	35,63%
nadregionálne	142	315	68,93%
regionálne	180	532	74,72%
miestne	24	85	77,98%
iné	36	63	63,64%
spolu	5 122	3 619	41,40%

U zamestnancov (externých a interných) je zisťované aj dosiahnuté vzdelanie. V roku 2010 malo 67,61% (144) zamestnancov OZ dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie. Zvyšných 69 zamestnancov (32,39%) malo ukončené stredoškolské štúdium. V uvedenom roku nebol evidovaný v rámci zamestnancov OZ, ktoré poskytli svoje údaje ani jeden zamestnanec, ktorý by mal nižšie, resp. iba základné vzdelanie.

Graf 6 – Vzdelanostná štruktúra zamestnancov OZ

Z celkového počtu 121 interných zamestnancov občianskych združení detí a mládeže malo 83 ukončenú vysokú školu. V percentuálnom vyjadrení to predstavovalo 68,60%-ný podiel. Medzi vysokoškolsky vzdelanými internými zamestnancami OZ dominovali ženy. Išlo o 64 žien, teda 77,11% z celkového počtu zamestnancov s uvedeným vzdelaním. Strednú školu ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie malo celkovo 38 interných zamestnancov (31,40%), pričom podiel žien v tejto skupine bol vyrovnaný s počtom mužov (19/50,00%). Podrobný rozpis počtu interných zamestnancov podľa dosiahnutého vzdelania v OZ obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 4 – Interní zamestnanci OZ

OZ	VŠ		SŠ	
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
celoštátne	50	38	23	10
nadregionálne	3	2	2	2
regionálne	17	13	2	1
miestne	8	7	8	5
iné	5	4	3	1
spolu	83	64	38	19

Z 92 externých zamestnancov, ktorých za rok 2010 vykázali občianske združenia, mali dve tretiny (61/66,30%) ukončené vysokoškolské vzdelanie. V tejto skupine externých zamestnancov mali dominantné postavenie ženy, ktorých bolo zaznamenaných spolu 48 (78,69%). Externých zamestnancov s ukončenou stredou školou bolo evidovaných 31, pričom dvadsať z nich bolo žien (64,52%). Podrobnejšie viď tabuľku 5.

Tabuľka 5 – Externí zamestnanci

OZ	VŠ		SŠ	
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
celoštátne	32	21	15	5
nadregionálne	2	2	0	0
regionálne	15	13	12	11
miestne	12	12	4	4
iné	0	0	0	0
spolu	61	48	31	20

Dobrovoľníci predstavovali primárny zdroj personálneho zabezpečenia činnosti všetkých občianskych združení. Celkovo ich bolo evidovaných 8 528, pričom dominantné postavenie mali z hľadiska celkového počtu muži (5 060/59,33%). Charakter tohto ukazovateľa bol v značnej miere ovplyvnený výraznou prevahou mužských dobrovoľníkov v celoštátnych OZ, pričom v prípade ostatných združení prevládali medzi dobrovoľníkmi ženy. U nadregionálnych združení bol podiel žien 68,67%, u regionálnych 74,17%, u miestnych 74,03% a u združení s inou pôsobnosťou bolo evidovaných v rámci celkového počtu dobrovoľníkov 63,74% žien. Podrobnosti v nasledujúcej tabuľke.

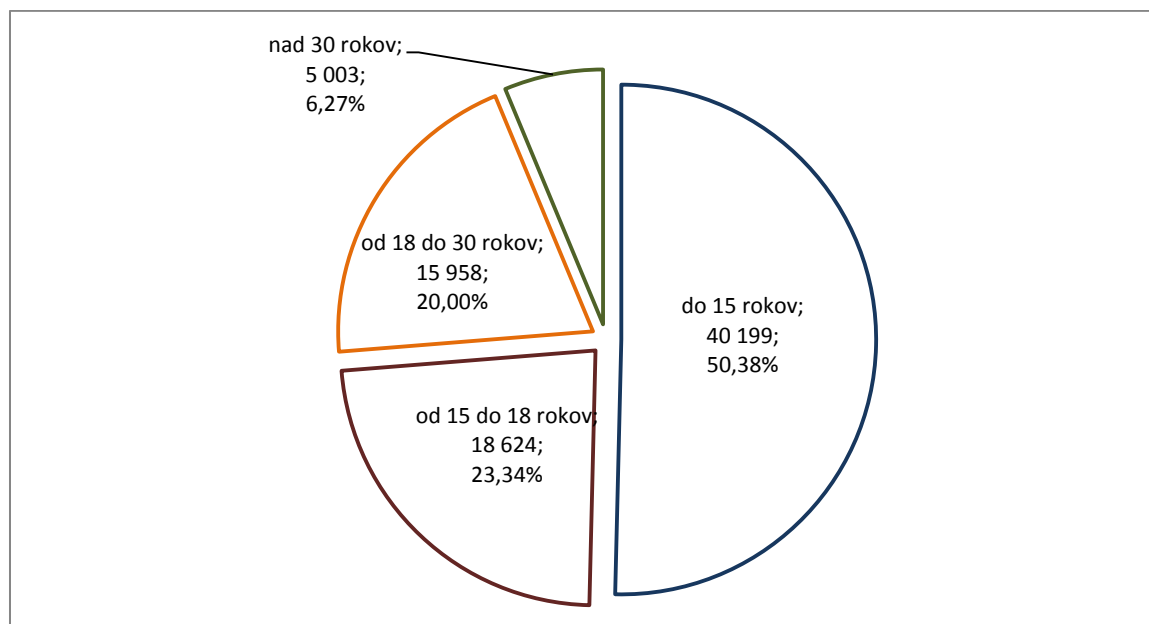
Tabuľka 6 - Dobrovoľníci

OZ	spolu	z toho		podiel žien
		ženy	muži	
celoštátne	7 244	2 550	4 694	35,20%
nadregionálne	450	309	141	68,67%
regionálne	666	494	172	74,17%
miestne	77	57	20	74,03%
iné	91	58	33	63,74%
spolu	8 528	3 468	5 060	40,67%

Členská základňa OZ

Občianske združenia, ktoré za rok 2010 poskytli údaje o svojej činnosti evidovali v uvedenom roku celkovo 79 784 členov. Viac ako polovica z nich (40 199) bolo vo veku do 15 rokov. Necelá štvrtina celkovej členskej základne združení bola vo veku 15 až 18 rokov (18 624/23,34%) a rovných dvadsať percent členov (15 958) bolo z vekovej kategórie 18 až 30 rokov. Okrem toho združenia vykázali aj 5 003 (6,27%) členov, ktorí boli starší ako tridsať rokov.

Graf 7 – Veková štruktúra členskej základne OZ

Vyjadrené v absolútnych číslach, najrozsiahljšiu členskú základňu mali združenia s celoštátnou pôsobnosťou (52 074 členov), u ktorých dominovali členovia z vekovej kategórie do 15 rokov (28 602 členov). S výrazným odstupom nasledovali členovia vo veku 18 až 30 rokov (10 258). Nadregionálne združenia spolu vykázali 2 059 členov (z toho 1 041 vo veku do 15 rokov). V prípade regionálnych združení bola evidovaná celková členská základňa 24 421 členov (10 343 členov do 15 rokov). U miestnych združení bolo zaznamenaných 783 členov a u OZ s inou pôsobnosťou to bolo 447 členov.

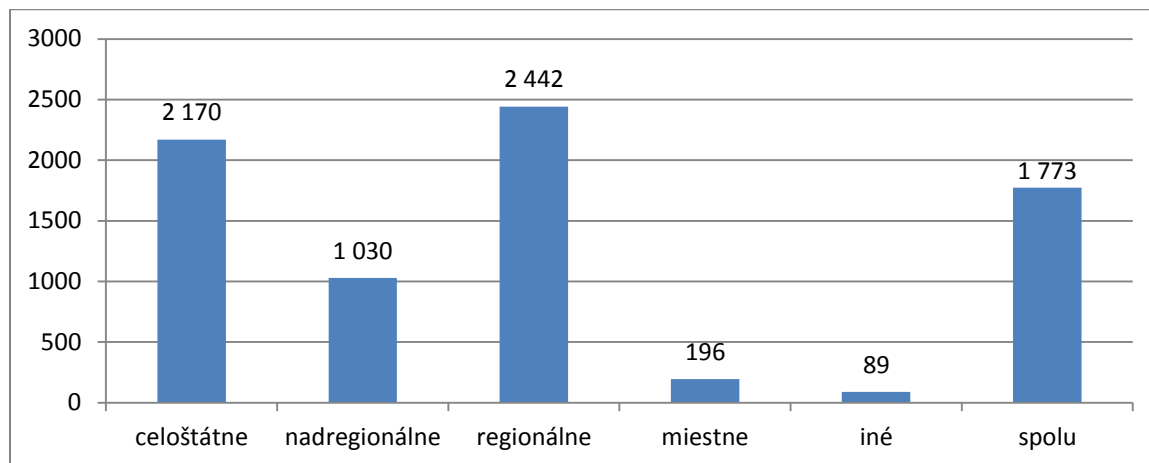
Tabuľka 7 – Členská základňa OZ podľa veku

OZ	členovia spolu	do 15 rokov	od 15 do 18 rokov	od 18 do 30 rokov	nad 30 rokov
celoštátne	52 074	28 602	9 829	10 258	3 385
nadregionálne	2 059	1 041	465	434	119
regionálne	24 421	10 343	8 123	4 548	1 407
miestne	783	89	70	608	16
iné	447	124	137	110	76
spolu	79 784	40 199	18 624	15 958	5 003

Po prepočítaní na počet združení pripadlo na jedno OZ v priemere 1 773 členov. Najvyšší priemerný počet členov na jedno združenie mali OZ s regionálnou pôsobnosťou (2 442 členov na OZ). V prípade

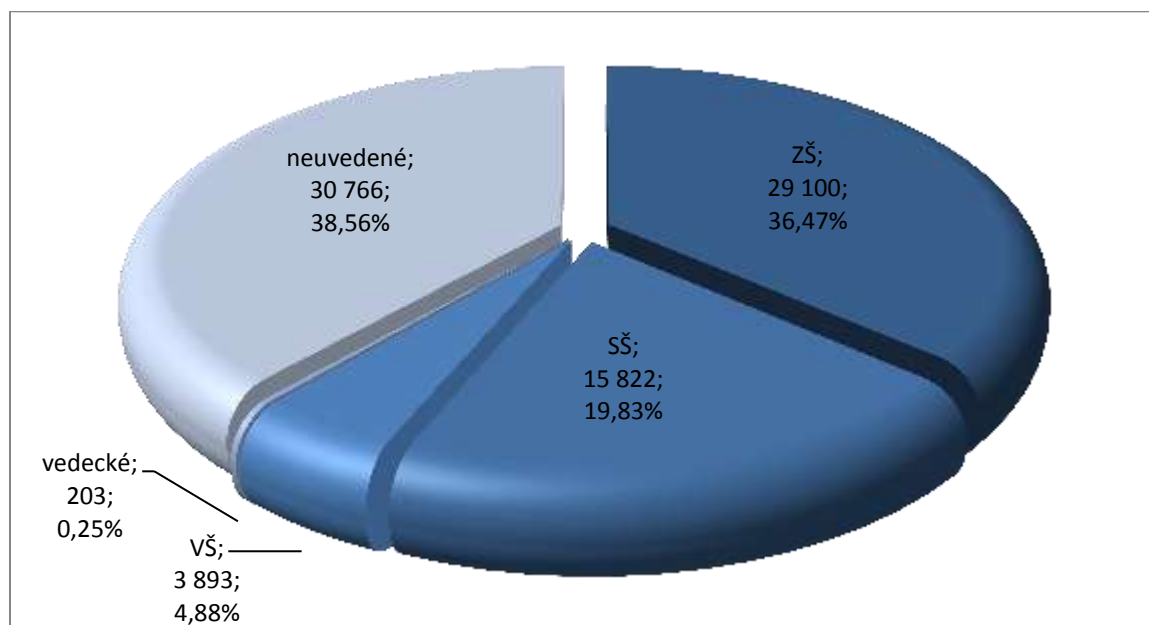
celoštátnych združení pripadlo na jedno v priemere 2 170 členov, u nadregionálnych združení to bolo 1 030 členov, v prípade miestnych združení 196 členov a u združení s inou pôsobnosťou pripadlo na jedno OZ v priemere 89 členov.

Graf 8 – Priemerná členská základňa OZ

Viac ako tretina z celkovej členskej základne občianskych združení malo základné vzdelanie, resp. navštevovalo základnú školu (29 100/36,47%). Stredoškolákov v rámci svojej členskej základne evidovali zdruzenia celkovo 15 822 (19,83%) a členov s VŠ vzdelaním bolo zaznamenaných spolu 3 893 (4,88%). Okrem toho bolo evidovaných aj 203 členov (0,25%) členov s vedeckým vzdelaním a v prípade 30 766 členov (38,56%) zdruzenia neevidovali vzdelanostnú štruktúru svojej členskej základne¹.

Graf 9 – Vzdelanostná štruktúra členskej základne OZ

Najviac vysokoškolsky vzdelaných členov bolo evidovaných u združení s celoštátnou pôsobnosťou (1 997), rovnako ako členov s vedeckým vzdelaním (122). Údaje za členskú základňu celoštátnych OZ

¹ Ako je uvedené nižšie, tento problém sa týkal výhradne občianskych združení s celoštátnou pôsobnosťou.

sú značne skreslené, keďže až v prípade 30 766 členov nebolo uvedené dosiahnuté vzdelanie. U nadregionálnych združení mali dominantné postavenie členovia so základným vzdelaním (1 307), rovnako ako u regionálnych (13 873 členov so ZŠ vzdelaním) a združení s inou pôsobnosťou (251). Miestne združenia v rámci svojej členskej základne evidovali prevažne členov so stredoškolským (508) a vysokoškolským (182) vzdelaním. Podrobný prehľad obsahuje tabuľka 8.

Tabuľka 8 – Členská základňa OZ podľa vzdelania

OZ	spolu	ZŠ	SŠ	VŠ	vedecké	neuvedené
celoštátne	52 074	13 577	5 612	1 997	122	30 766
nadregionálne	2 059	1 307	456	283	13	0
regionálne	24 421	13 873	9 098	1 383	67	0
miestne	783	92	508	182	1	0
iné	447	251	148	48	0	0
spolu	79 784	29 100	15 822	3 893	203	30 766

Aktivity pre deti a mládež

Občianske združenia detí a mládeže vykázali spolu za rok 2010 celkovo 254 296 pravidelných činností. Najvýraznejšie v organizovaní pravidelnej činnosti boli celoštátne združenia (236 777), čo je zapríčinené aj vyšším počtom týchto združení a ich celkovo širšou pôsobnosťou. Združenia vykázali aj 9 410 jednodňových aktivít (celoštátne OZ 8 025 aktivít) a 1 448 aktivít, ktoré realizovali združenia v priebehu viacerých dní.

Tabuľka 9 – Aktivity OZ podľa zriaďovateľa

pôsobnosť	pravidelná činnosť	jednodňové aktivity	viacdňové aktivity
celoštátne	236 777	8 025	1 192
nadregionálne	6 390	341	111
regionálne	10 068	806	124
miestne	839	22	11
iné	222	216	10
spolu	254 296	9 410	1 448

V rámci svojich aktivít pre deti a mládež zorganizovali občianske združenia spolu 1 232 táborov, pričom 1 108 ich bolo organizovaných združeniami s celoštátnou, 69 s regionálnou, 37 nadregionálnou pôsobnosťou a zhone po deväť táborov zrealizovali miestne združenia a OZ s inou pôsobnosťou.

Sedemstoosemdesiat táborov bolo zorganizovaných na území Slovenskej republiky a okrem toho združenia vykázali aj 164 prímestských 288 táborov, ktoré sa zrealizovali v zahraničí.

Tabuľka 10 - Tábory

OZ	spolu	z toho		
		doma	prímestské	v zahraničí
celoštátne	1 108	711	123	274
nadregionálne	37	25	2	10
regionálne	69	33	32	4
miestne	9	2	7	0
iné	9	9	0	0
spolu	1 232	780	164	288

Táborov organizovaných združeniami sa zúčastnilo celkovo 39 260 účastníkov, pričom najpočetnejšou skupinou boli účastníci z vekovej kategórie do 15 rokov (22 928 účastníkov). Z vekovej kategórie nad 15 rokov evidovali združenia celkovo 11 055 účastníkov táborov a okrem toho sa týchto táborov zúčastnilo aj 1 631 účastníkov zo zahraničia, bez rozlíšenia veku. Tieto čísla sú opäť v značnej miere skreslené, keďže až v prípade 3 646 účastníkov táborov organizovaných celoštátnymi združeniami nebola evidovaná ich veková štruktúra.

Tabuľka 11 – Účastníci táborov

OZ	spolu	z toho			
		do 15 rokov	nad 15 rokov	zo zahraničia	neuveďené
celošťátne	34 053	19 263	9 653	1 491	3 646
nadregionálne	1 542	937	577	28	0
regionálne	3 262	2 457	693	112	0
miestne	243	146	97	0	0
iné	160	125	35	0	0
spolu	39 260	22 928	11 055	1 631	3 646

Činnosť táborov zabezpečovalo celkovo 87 pracovníkov občianskych združení, pričom prevažná väčšina činností bola zabezpečovaná prostredníctvom dobrovoľníkov (6120) dobrovoľníkov. Ich počet výrazne prevyšoval počet zamestnancov vo všetkých OZ.

Tabuľka 12 – Personálne zabezpečenie činnosti táborov

OZ	pracovníci	dobrovoľníci
celošťátne	56	5 467
nadregionálne	3	247
regionálne	5	316
miestne	3	60
iné	20	30
spolu	87	6 120

Informačný servis

Združenia v rámci aktivít pre deti a mládež realizujú informačný servis, v rámci ktorého poskytujú záujemcom informácie z rôznych oblastí. V roku 2010 prejavilo o informácie poskytované združeniami celkovo 11 303 klientov. Najvyšší počet klientov prejavil záujem o informácie z oblasti výchovno-vzdelávacích aktivít (6 390 klientov). Výraznejší záujem prejavili klienti aj o kultúrno-poznávacie informácie (1 921). O informácie ohľadne pracovných príležitostí prejavilo záujem 842 klientov a o informácie o výmenách a cestovaní sa zaujímal 809 klientov. Okrem toho združenia poskytli 1 341 klientom aj informácie z iných, bližšie nešpecifikovaných oblastí.

Tabuľka 13 – Informačný servis OZ

OZ	počet klientov	z toho v oblasti				
		pracovné príležitosti	výchovno-vzdelávacie aktivity	kultúrno-poznávacie informácie	výmeny, cestovanie	iné
celošťátne	2 953	219	683	439	402	1 210
nadregionálne	112	0	58	36	0	18
regionálne	2 709	65	1 537	763	307	37
miestne	5 049	527	3 877	643	0	2
iné	480	31	235	40	100	74
spolu	11 303	842	6 390	1 921	809	1 341

Z hľadiska pôsobnosti združení, boli v poskytovaní informácií prekvapivo najaktívnejšie (aj vzhľadom na nižší počet) zdrużenia s miestnou pôsobnosťou. Celkovo v rámci informačného servisu vykázali 5 049 klientov. Pre porovnanie najpočetnejšia skupina združení (celoštátne) evidovalo iba 2 953 klientov a regionálne zdrużenia vykázali za rok 2010 celkovo 2 709 klientov. Podrobný prehľad počtu klientov v informačnom servise občianskych združení v jednotlivých kategóriách obsahuje tabuľka 13.

Poradenské služby

Okrem informácií poskytujú zdrużenia svojim klientom aj poradenské služby. O tieto služby v roku 2010 prejavilo záujem 839 klientov. Viac ako polovica klientov (450) využilo poradenské služby v oblasti právnej, 157 klientov bolo evidovaných v rámci psychologického poradenstva a štrnásť klientov vykázali OZ v oblasti sexuologického poradenstva. Okrem toho bolo evidovaných aj 218 klientov v iných, bližšie nešpecifikovaných oblastiach.

Tabuľka 14 –Poradenské služby OZ

OZ	počet klientov	z toho v oblasti			
		psychologickej	sexuologickej	právnej	inej
celoštátne	253	24	0	206	23
nadregionálne	0	0	0	0	0
regionálne	247	71	14	8	154
miestne	301	57	0	236	8
iné	38	5	0	0	33
spolu	839	157	14	450	218

Najvyšší počet klientov poradenských služieb z hľadiska pôsobnosti mali opätovne zdrużenia s miestnou pôsobnosťou (301 klientov). Celoštátne zdrużenia vykázali v rámci poradenských služieb 253 klientov a regionálne 247.

Výmeny a iné medzinárodné aktivity

Občianske združenia detí a mládeže vykázali za rok 2010 spolu 654 zahraničných výmen. Najpočetnejšie boli výmenné tábory, ktorých zorganizovali spolu 231 (z toho 32 doma a 199 v zahraničí). Druhou najpočetnejšou skupinou boli pracovné zahraničné výmeny (222). S výrazným odstupom nasledovali medzinárodné školenia (66) kultúrno-poznávacie (43) a výchovno-vzdelávacie (39) podujatia. Okrem toho sa združenia zúčastnili na devätnástich zasadnutiach orgánov medzinárodných organizácií a troch študijných pobytov. Aktivity v oblasti výmen a medzinárodných aktivít dopĺňalo ešte 31 iných podujatí. Podrobnosti v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 15 – Výmeny a iné medzinárodné aktivity

OZ	Zahraniczne výmeny	v tom								
		výchovno-vzdelávacie	kultúrno-poznávacie	pracovné	medzinárodné školenia	študijné pobyty	výmenné tábory		zasadnutia orgánov medzinárodných organizácií	iné
							doma	v zahraničí		
celoštátne	614	32	41	215	55	3	31	197	15	25
nadregionálne	16	3	1	1	1	0	1	2	4	3
regionálne	11	0	1	6	3	0	0	0	0	1
miestne	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
iné	11	4	0	0	7	0	0	0	0	0
spolu	654	39	43	222	66	3	32	199	19	31

Výmen sa zúčastnilo spolu 4 052 účastníkov, pričom najpočetnejšou skupinou boli účastníci z vekovej kategórie od 15 do 30 rokov (2 754 účastníkov). Medzinárodných výmen sa okrem toho zúčastnilo aj 708 účastníkov vo veku 7 až 15 rokov a 590 účastníkov z inej vekovej kategórie.

Tabuľka 16 – Účastníci výmen

pôsobnosť	spolu	z toho		
		od 7 do 15 rokov	od 15 do 30	iní
celoštátne	3 606	705	2 378	523
nadregionálne	267	0	211	56
regionálne	125	3	116	6
miestne	2	0	2	0
iné	52	0	47	5
spolu	4 052	708	2 754	590

Vzdelávacie aktivity

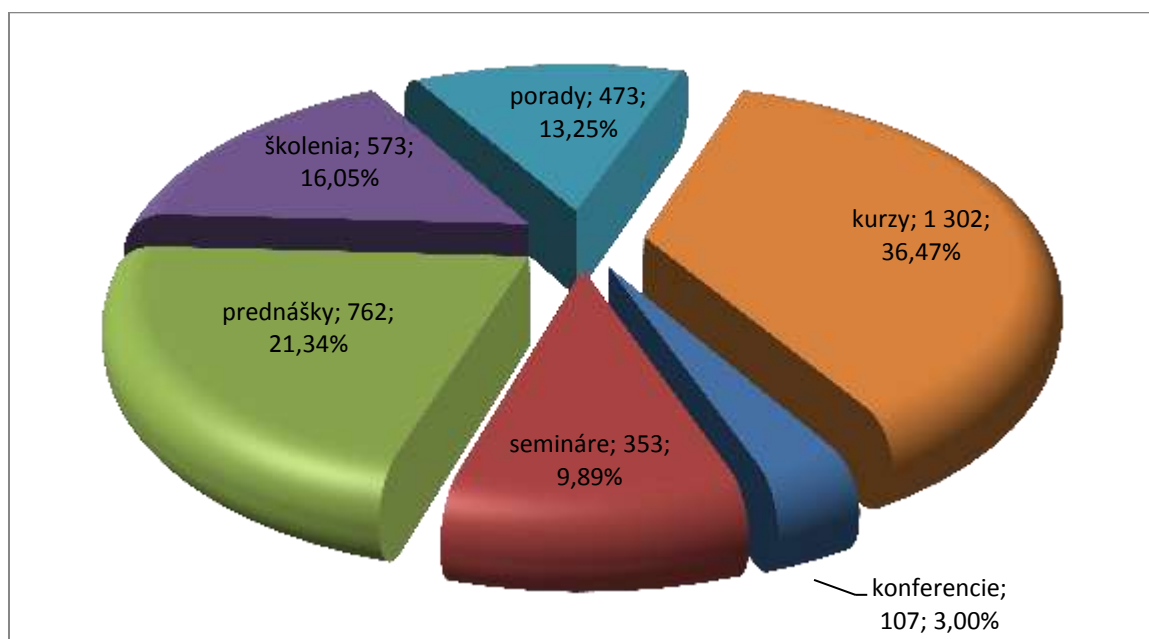
Občianske združenia detí a mládeže za rok 2010 v rámci svojej vzdelávacej činnosti vykázali spolu 3 570 vzdelávacích podujatí. Najaktívnejšie vo vzdelávaní boli celoštátne združenia, ktoré evidovali 2 486 podujatí z tejto oblasti. Naopak, najmenej aktívne v oblasti vzdelávania boli združenia, ktoré zorganizovali iba 42 vzdelávacích podujatí. Po prepočítaní počtu účastníkov pripadlo na jedno podujatie 23 účastníkov, pričom celoslovenský priemer bol 22 účastníkov na podujatie. Vzdelávacieho podujatia celoštátneho združenia sa v priemere zúčastnilo 25 účastníkov a najnižšia priemernú účasť na podujatie bola evidovaná v prípade združení s miestnou pôsobnosťou (12 účastníkov na podujatie). Vyjadrené v absolútnych číslach, vzdelávacích podujatí OZ sa zúčastnilo spolu 78 439 účastníkov.

Tabuľka 17 – Vzdelávacie aktivity OZ

OZ	podujatí	účastníkov	účastníci/podujatie
celoštátne	2 486	63 273	25
nadregionálne	42	983	23
regionálne	481	6 357	13
miestne	269	3 142	12
iné	292	4 684	16
spolu	3 570	78 439	22

V rámci vzdelávacích podujatí sa najväčšej popularite tešili kurzy, ktorých podiel na celkovej vzdelávacej činnosti občianskych združení predstavoval viac ako tretinu zo všetkých podujatí (1 302/36,47%). S výrazným odstupom nasledovali prednášky (762/21,34%) a školenia (573/16,05%). Porád zorganizovali združenia spolu 473 (13,25%) a seminárov 353 (9,89%). Okrem toho združenia vykázali aj 107 konferencií (3,00%).

Graf 10 – Zloženie vzdelávacích aktivít

Vo všetkých kategóriách vzdelávacích podujatí mali dominantné postavenie občianske združenia s celoštátnou pôsobnosťou. Nadregionálne združenia v roku 2010 v rámci vzdelávacích činností nevykonávali žiadne prednášky a miestne združenia za uvedený rok nevykázali žiadne semináre ani školenia. Podrobný prehľad štruktúry vzdelávacích podujatí podľa pôsobnosti združení obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 18 – Vzdelávacie podujatia OZ

OZ	konferencie	semináre	prednášky	školenia	porady	kurzy
celoštátne	77	307	500	482	244	876
nadregionálne	13	3	0	2	14	10
regionálne	13	28	112	76	106	146
miestne	1	0	24	0	46	198
iné	3	15	126	13	63	72
spolu	107	353	762	573	473	1 302

Vzdelávacích podujatí sa zúčastnilo spolu 78 439, pričom najvyšší počet účastníkov bol evidovaný v rámci kurzov (27 226) a vyšší počet ich bolo zaznamenaných aj na prednáškach (23 167). Školení sa zúčastnilo spolu 11 269 účastníkov, seminárov 7 599, porád 5 038 a konferencií 4 140.

Tabuľka 19 – Účastníci vzdelávacích podujatí

OZ	konferencie	semináre	prednášky	školenia	porady	kurzy
celoštátne	3 408	6 890	18 688	9 588	3 290	21 409
nadregionálne	390	60	0	61	161	311
regionálne	249	309	1 684	1 456	594	2 065
miestne	3	0	365	0	513	2 261
iné	90	340	2 430	164	480	1 180
spolu	4 140	7 599	23 167	11 269	5 038	27 226

Konferencie

Zo 107 konferencií, ktoré v roku 2010 zorganizovali občianske združenia detí a mládeže, bolo 77 evidovaných v rámci činnosti celoštátnych združení, po trinásť u nadregionálnych a regionálnych, jedna konferencia organizovaná miestnym združením a tri OZ s inou pôsobnosťou. Z celkového počtu 107 konferencií sa viac ako štvrtina (27/25,23%) uskutočnila v zahraničí. Zahraničné konferencie pritom organizovali iba celoštátne (19) a nadregionálne (8) združenia.

Tabuľka 20 - Konferencie

OZ	podujatia		účastníci	
	spolu	v zahraničí	spolu	v zahraničí
celoštátne	77	19	3 408	275
nadregionálne	13	8	390	210
regionálne	13	0	249	0
miestne	1	0	3	0
iné	3	0	90	0
spolu	107	27	4 140	485

Konferencií sa zúčastnilo spolu 4 140 účastníkov (z toho 3 408 účastníkov na konferenciách organizovaných celoštátnymi združeniami). V rámci zahraničných konferencií vykázali OZ spolu 485 účastníkov.

Semináre

Občianske združenia zorganizovali 353 seminárov, z ktorých 307 bolo v réžii celoštátnych združení. Nadregionálne OZ za rok 2010 vykázali iba tri semináre, regionálne dvadsaťosem a združenia s inou pôsobnosťou spolu 15 seminárov. Združenia pôsobiace na miestnej úrovni v roku 2010 neuskutočnili ani jeden seminár.

Z celkového počtu 353 seminárov bolo 11 (3,12%) zrealizovaných v zahraničí. Tieto zahraničné semináre vykázali iba celoštátne (9) a nadregionálne združenia (2).

Tabuľka 21 - Semináre

OZ	podujatia		účastníci	
	spolu	v zahraničí	spolu	v zahraničí
celoštátne	307	9	6 890	33
nadregionálne	3	2	60	45
regionálne	28	0	309	0
miestne	0	0	0	0
iné	15	0	340	0
spolu	353	11	7 599	78

Seminárov sa zúčastnilo spolu 7 599 účastníkov (6 890 na podujatiach celoštátnych združení) a z toho 78 bolo vykázaných v rámci seminárov zrealizovaných v zahraničí (33 u celoštátnych a 45 u nadregionálnych OZ).

Prednášky

Prednášok v roku 2010 zorganizovali OZ detí a mládeže celkovo 762. V rámci prednáškovej činnosti boli opätovne najvýraznejšie celoštátne združenia, ktoré uskutočnili spolu 500 prednášok. Naopak, nadregionálne združenia nevykonávali žiadnu prednáškovú činnosť. Regionálne združenia vykázali spolu 112 prednášok, miestne 24 a ostatných 126 prednášok bolo evidovaných v rámci činnosti združení s inou pôsobnosťou. Zahraničné prednášky v roku 2010 vykázali iba celoštátne občianske združenia detí a mládeže, konkrétne štyri.

Tabuľka 22 - Prednášky

OZ	podujatia		účastníci	
	spolu	v zahraničí	spolu	v zahraničí
celoštátne	500	4	18 688	30
nadregionálne	0	0	0	0
regionálne	112	0	1 684	0
miestne	24	0	365	0
iné	126	0	2 430	0
spolu	762	4	23 167	30

V rámci prednáškovej činnosti združení bolo evidovaných 23 167 účastníkov. Celkovo 18 688 účastníkov bolo zaznamenaných na prednáškach celoštátnych združení, 1 684 účastníkov na prednáškach regionálnych, 365 miestnych a 2 430 účastníkov na prednáškach OZ s inou pôsobnosťou. Zahraničných prednášok sa podľa údajov poskytnutých celoštátnymi združeniami zúčastnilo tridsať účastníkov.

Školenia

Školení zrealizovali združenia celkovo 573 a najaktívnejšie v tejto činnosti boli opätovne celoštátne združenia (482 školení). Tie zorganizovali aj 16 školení v zahraničí a zahraničným školiacim aktivitám sa venovali aj regionálne (2) a iné združenia (1). Žiadne školiace aktivity za rok 2010 nevykázali iba miestne združenia.

Tabuľka 23 - Školenia

OZ	podujatia		účastníci	
	spolu	v zahraničí	spolu	v zahraničí
celoštátne	482	16	9 588	61
nadregionálne	2	0	61	2
regionálne	76	2	1 456	24
miestne	0	0	0	0
iné	13	1	164	2
spolu	573	19	11 269	89

Školení sa zúčastnilo celkovo 11 269 účastníkov, z toho 89 bolo evidovaných v rámci zahraničných školení (z toho 61 účastníkov na zahraničných školeniach celoštátnych OZ).

Porady

Porád vykázali združenia spolu 473. Celoštátne združenia evidovali 244 porád, nadregionálne 14, regionálne 106, miestne 46 a združenia s inou pôsobnosťou za rok 2010 vykázali 63 porád. Iba dve porady boli zrealizované v zahraničí, z toho jedna celoštátnym a jedna nadregionálnym OZ.

Tabuľka 24 - Porady

OZ	podujatia		účastníci	
	spolu	v zahraničí	spolu	v zahraničí
celoštátne	244	1	3 290	40
nadregionálne	14	1	161	0
regionálne	106	0	594	0
miestne	46	0	513	0
iné	63	0	480	0
spolu	473	2	5 038	40

Na poradách evidovali združenia celkovo 5 038 účastníkov. Na poradách celoštátnych združení to bolo 3 290 účastníkov. Nadregionálne OZ vykázali 161 účastníkov, regionálne 594, miestne 513 a OZ s inou pôsobnosťou mali na svojich poradách v roku 2010 spolu 480 účastníkov. Zahraničných porád sa zúčastnilo štyridsať účastníkov.

Kurzy

Občianske združenia zorganizovali v roku 2010 aj 1 302 kurzov. Najviac z nich (876) zrealizovali celoštátne združenia. S výrazným odstupom nasledovali združenia s miestnou pôsobnosťou (198), regionálne (146), združenia s inou pôsobnosťou (72) a nadregionálne združenia detí a mládeže za rok 2010 vykázali iba desať kurzov. Zahraničných kurzov bolo evidovaných spolu 17, z toho 15 ich zrealizovali celoštátne združenia a po jednom nadregionálne a regionálne OZ.

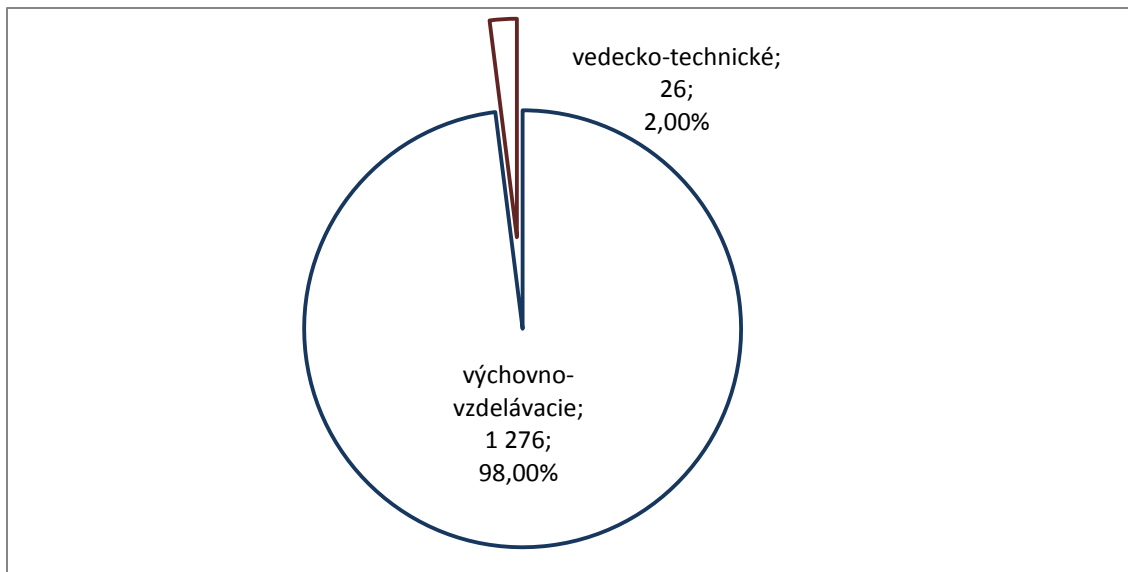
Tabuľka 25 - Kurzy

OZ	podujatia		účastníci	
	spolu	v zahraničí	spolu	v zahraničí
celoštátne	876	15	21 409	86
nadregionálne	10	1	311	5
regionálne	146	1	2 065	14
miestne	198	0	2 261	0
iné	72	0	1 180	0
spolu	1 302	17	27 226	105

Kurzov organizovaných občianskymi združeniami detí a mládeže sa zúčastnilo celkovo 27 226 účastníkov. Najviac (21 409) ich bolo na kurzoch celoštátnych OZ. V rámci zahraničných kurzov bolo evidovaných spolu 105 účastníkov, pričom zahraničných kurzov organizovaných celoštátnymi OZ sa zúčastnilo 86 účastníkov, kurzu nadregionálneho OZ päť a kurzu regionálneho združenia štrnásť účastníkov.

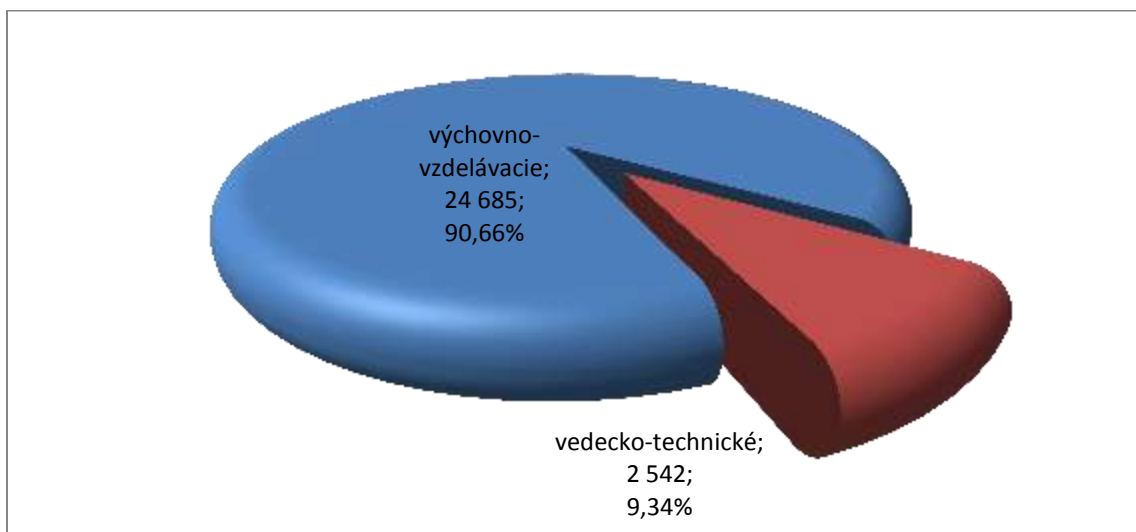
V prípade kurzov bolo zisťované aj ich zameranie na dve oblasti. Výrazne dominantné zastúpenie mali výchovno-vzdelávacie kurzy (1 276/98,00%). Zvyšných dvadsaťšesť kurzov bolo z oblasti vedecko-technickej (2,00%).

Graf 11 – Kurzy podľa zamerania

Výchovno-vzdelávacích kurzov sa v roku 2010 zúčastnilo spolu 24 685 účastníkov, čo predstavovalo 90,66%-ný podiel na celkovej počte účastníkov kurzov. Zvyšných 2 542 (9,34%) účastníkov bolo zaznamenaných na kurzoch z oblasti vedy a techniky.

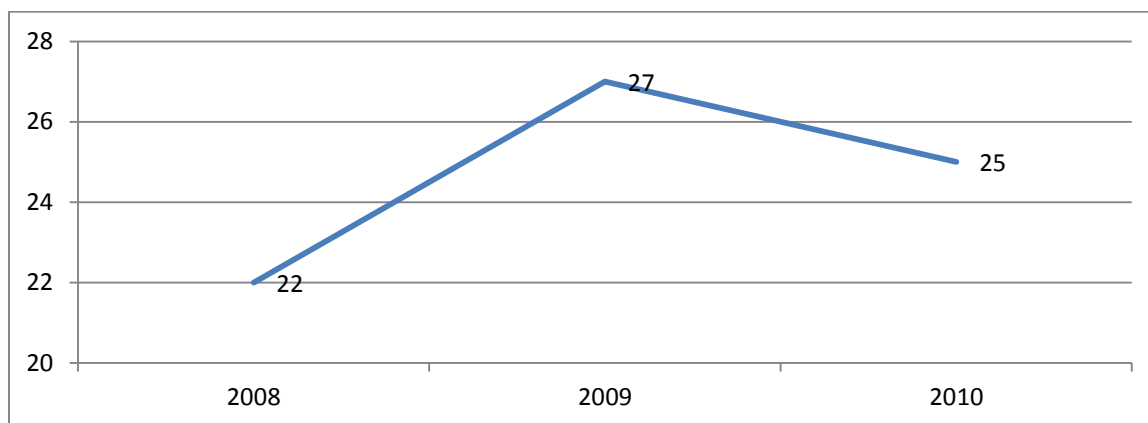
Graf 12 – Účastníci kurzov

Štátna podpora práce s deťmi a mládežou

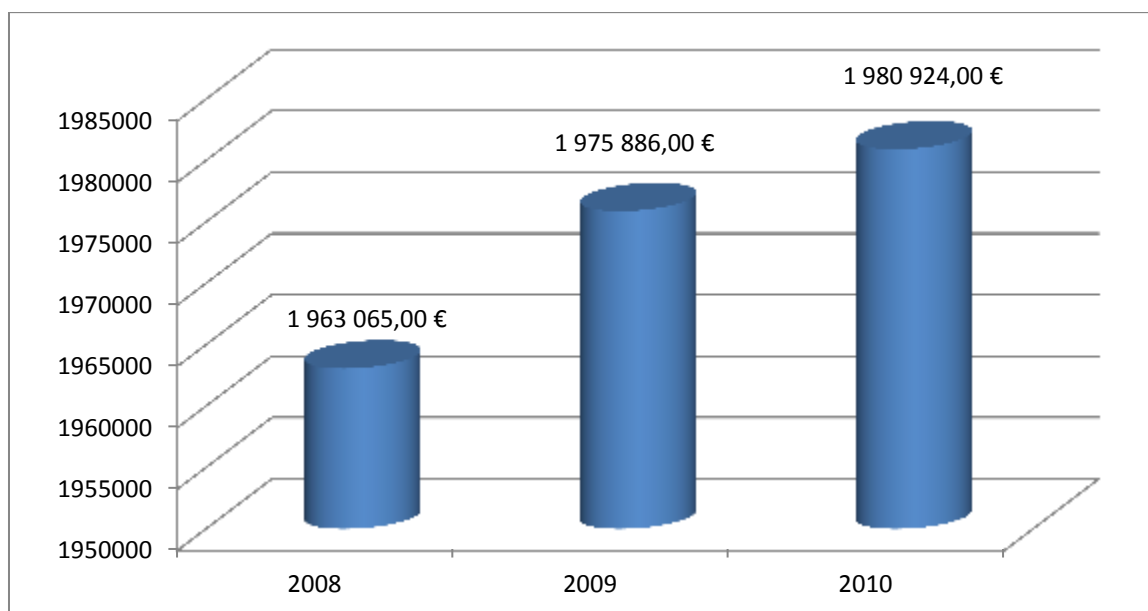
V roku 2010 bolo v rámci programu ADAM 1 – podpora systematickej práce s deťmi a mládežou podporených spolu 25 občianskych združení². V porovnaní s rokom 2009 bol zaznamenaný pokles o dve združenia, pričom v roku 2008, kedy bol zavedený nový systém podpory, bolo podporených iba 22 združení.

Graf 13 – Vývoj počtu podporených združení v rámci programu ADAM 1

Aj napriek medziročnému poklesu počtu podporených združení, poskytnutá dotácia medziročne vzrástla o viac ako päťtisíc Eur (5 038,- €) na hodnotu 1 980 924,00 €, čím dosiahla celkové maximum za celé obdobie podpory systematickej práce s deťmi a mládežou v rámci programu ADAM 1.

Graf 14 – Výška poskytnutej dotácie

² Zoznam podporených združení (okrem výzvy 2 ADAM 2, ktorá bola zameraná na informačné centrá mladých a ktorej sa podrobnejšie venujeme v analytickom výstupe „Analýza činnosti informačných centier mladých za rok 2010“) je uvedený v prílohách.

Zhrnutie

Za rok 2010 mal Ústav informácií a prognóz školstva k dispozícii údaje o 45 združeníach detí a mládeže, z ktorých viac ako polovice (24/53,33%) mala celoštátnu pôsobnosť. Okrem toho poskytli údaje aj dve nadregionálne, desať regionálnych, štyri miestne a päť združení s inou pôsobnosťou.

Činnosť týchto združení bola z prevažnej väčšiny zabezpečovaná prostredníctvom dobrovoľníkov (8 741 zamestnancov, z toho 8 528 dobrovoľníkov, teda v percentuálnom vyjadrení 97,56%). Z 213 zamestnancov bolo 121 interných a 92 externých. Z hľadiska dosiahnutého vzdelania prevažovalo medzi zamestnancami OZ vysokoškolské vzdelanie (144). Zvyšných 69 zamestnancov malo ukončené úplné stredné vzdelanie.

Združenia vykázali za rok 2010 celkovú členskú základňu 79 784 členov. Viac ako polovica z nich bolo vo veku do 15 rokov (40 199/50,38%). Necelá štvrtina (18 624/23,34%) členov bola z vekovej kategórie 15 až 18 rokov, rovných dvadsať percent (15 958) malo od 18 do 30 rokov a zvyšných 5 003 (6,27%) členov bolo starších ako 30 rokov.

Celoštátne združenia mali 52 074 členov, nadregionálne 2 059, regionálne 24 421, miestne 783 a združenia s inou pôsobnosťou v roku 2010 evidovali členskú základňu, ktorá mala 447 členov.

V rámci aktivít pre deti a mládež združenia vykázali 254 296 podujatí pravidelnej činnosti, 9 410 jednodňových aktivít a 1 448 aktivít, ktoré prebiehali počas viacerých dní. Okrem toho združenia zorganizovali aj 1 232 táborov, z ktorých 164 bolo prímestských a 288 bolo zrealizovaných v zahraničí. Týchto táborov sa zúčastnilo celkovo 39 260 účastníkov, o ktorých sa v táboroch staralo 87 zamestnancov a 6 120 dobrovoľníkov.

V informačnom servise evidovali OZ 11 303 klientov, pričom najvýraznejší záujem bol o výchovno-vzdelávacie aktivity (6 390). Vyšší záujem prejavili klienti aj o kultúrno-poznávacie informácie (1 921). Ohľadne pracovných príležitostí sa informovalo 842 klientov a 809 ich malo záujem o oblasť výmen a cestovania. Okrem toho bolo evidovaných aj 1 341 klientov, ktorí sa zaujímali o iné informácie.

Občianske združenia poskytli svoje poradenské služby 839-tim klientom. Najviac (450) využilo právne poradenstvo. O psychologické poradenstvo prejavilo záujem 157 klientov a o sexuologické štrnásť. Zvyšných 218 klientov vyhľadalo poradenské služby v rámci inej oblasti.

Združenia v roku 2010 uskutočnili 654 výmen a iných zahraničných aktivít, v rámci ktorých bolo aj 32 domácich a 199 zahraničných táborov. Týchto výmen sa zúčastnilo celkovo 4 052 účastníkov, najviac z vekovej kategórie 15 až 30 rokov (2 754). Detí vo veku od 7 do 15 rokov v rámci týchto medzinárodných aktivít evidovali združenia celkovo 708 a 590 účastníkov bolo z inej vekovej kategórie.

Vzdelávacích aktivít zrealizovali združenia celkovo 3 570 a zúčastnilo sa ich spolu 78 439 účastníkov. Medzi vzdelávacími aktivitami mali najvýraznejšie postavenie kurzy, ktorých bolo evidovaných celkovo 1 302 (36,47% z celkového počtu vzdelávacích aktivít). Výrazný podiel mali prednášky (762/21,34%), za ktorými nasledovali školenia (573/16,5%), porady (473/13,25%), semináre (353/9,89%) a konferencie (107/3,00%). Najvyšší počet účastníkov bol zaznamenaný v rámci kurzov

(27 226), prednášok sa zúčastnilo celkovo 23 167 účastníkov, školení 11 269, seminárov 7 599, porád 5038 a konferencií 4 140 účastníkov.

V rámci programu podpory ADAM 1 bolo v roku 2010 podporených dvadsaťpäť združení celkovou dotáciou 1 980 924,0 €. Okrem toho 30 združení bolo podporených v rámci programu ADAM 2 (okrem výzvy č. 2 adresovanej informačným centráam mladým) a deväť organizácií poberalo štátnu podporu v rámci programu ADAM 3.

Príloha

Tabuľka 26 – ADAM 1

NÁZOV ORGANIZÁCIE	maximálna dotácia na rok 2010 (v €)
Občianske združenie Jablonka	3 495
Klub Prieskumník – Pathfinder	16 886
Strom života	42 201
Detská misia	3 166
Záhorácky Fénix	26 545
Zväz skautov maďarskej národnosti	40 894
Republikové koordinačné centrum Ideálna mládežnícka aktivita	86 191
Detská organizácia FRIGO	12 519
NODAM – Združenie detí a mládeže	16 960
Slovenská debatná asociácia	11 573
Zväz telesne postihnutej mládeže	25 862
Občianske združenie Priateľ	5 083
Detská organizácia Fénix	133 708
Združenie mariánskej mládeže	31 524
EFFETA stredisko sv. Františka Saleského	9 260
Bol raz jeden človek	10 731
YMCA na Slovensku	19 580
AMAVET – Asociácia pre mládež, vedu a techniku	110 506
Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže	254 157
Laura, združenie mladých	41 827
Spoločenstvo evanjelickej mládeže	51 163
Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	130 948
Slovenský Skauting	241 773
DOMKA – Združenie saleziánskej mládeže	281 885
eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	372 487
spolu	1 980 924

Tabuľka 27 – ADAM 2 (okrem ICM³)

výzva č. 1			
č.	žiadateľ	názov projektu	suma dotácie
1	CVČ Rožňava	Pripojme sa znova	1 850,00 €
2	Neformálna skupina Spoločenstvo SP v zastúpení Kateřiny Dvorskej	Vlož sa do toho	7 700,00 €
3	Klub Dreams and Teams– PaedDr. Beáta Brierová	Študentský týždeň boja proti chudobe	3 200,00 €
4	Stopka, n.o.	Štartujeme – inštruktorský Minimax	6 376,00 €
5	INEX Slovakia	Dobrovoľníckou prácou proti nedobrovoľnej chudobe	12 000,00 €
6	Inštitút rozvoja vedomostnej spoločnosti	Young European Leaders	9 000,00 €
7	OZ Centrum pre rozvoj zamestnanosti	Pomoc núdzným	4 000,00 €
8	Nová nádej Slovensko	Projekt Mapa 2	5 000,00 €
9	CVČ Spektrum	Žíme spolu – nie vedľa seba	4 000,00 €
10	ICM Považská Bystrica	Bystrica pre mladých	9 000,00 €
11	OZ Pomoc ohrozeným deťom	Peer-2-Peer vzdelávanie	5 000,00 €
12	Rada mládeže Žilinského kraja	Dať mládežníckej participácii zmysel a oporu	7 000,00 €
13	ICM Prievidza	Sociálna inteligencia – efektívne získavanie zamestnania	5 000,00 €
14	Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže	Online	5 000,00 €
15	Združenie informačných a poradenských centier mladých v SR	Cesta do zamestnania	15 000,00 €
výzva č. 3			
č.	žiadateľ	názov projektu	suma dotácie
1	Detská organizácia – Bratislavský Fénix	Zem – miesto pre všetkých	1 700,- €
2	Neformálna skupina „za šeckí drobní“ v zastúpení Mariany Večeríkovej	Divadlom k názoru	2 000,- €
3	CVČ „Zvonček“ v Sobranciach	Spolu dokážeme viac	5 000,- €
4	Združenie mladých Rómov	Štruktúrovaný dialóg Rady mladých Rómov s predstaviteľmi mesta Banská Bystrica	5 000,- €
5	Regionálna rada mládeže Prešovského kraja	Aktivizácia ŽŠR v Prešovskom kraji	5 000,- €
6	Občianske združenie VZDELANIE	Demokracia očami mládeže	4 000,- €
7	SRRZ Rodičovské združenie pri ZŠ Remetské Hámre	Voľný čas – naša šanca	1 700,- €
8	Centrum voľného času Dúha	Humenné – mesto mladých	4 098,- €
9	Centrum voľného času Stará Ľubovňa	Pod jednou strechou	2 520,- €
10	Centrum voľného času Domček	Letná škola aktívneho občana	2 880,- €
11	Stredoškolský parlament Slovenska	Spolupráca a rozvoj žiackych školských rád v Bratislavskom samosprávnom kraji	6 000,- €
12	OZ ZAŽIAR	Mladý reportér	4 000,- €
13	Obec Kiarov	Mládež – nádej budúcnosti	3 000,- €
14	Astronomický klub Juraja Bardyho	Berieme mladých vážne?	1 700,- €
15	European EDUCULT	Aktivizácia mládeže	5 000,- €

³ Činnosti informačných centier mladých (ICM) za rok 2010 sa podrobne venujeme v analytickom výstupe „Analýza činnosti informačných centier mladých za rok 2010“.

Tabuľka 28 – ADAM 3

č.	žiadateľ	schválená dotácia
1	Združenie informačných a poradenských centier mladých	138 000,00 €
2	Rada mládeže Slovenska	138 000,00 €
3	Rada mládeže Trnavského kraja	10 000,00 €
4	Rada mládeže Trenčianskeho kraja	10 000,00 €
5	Rada mládeže Žilinského kraja	16 500,00 €
6	Rada mládeže Nitrianskeho kraja	10 000,00 €
7	Rada mládeže Prešovského kraja	16 500,00 €
8	Rada mládeže Bratislavského kraja	10 000,00 €
9	INEX Slovakia	14 000,00 €
spolu		363 000,00 €

Názov materiálu: Analýza činnosti občianskych združení detí a mládeže za rok 2010

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. František Blanár

Ústav informácií a prognóz školstva

Odbor metodiky a tvorby informácií

Oddelenie mládeže a športu

Staré grunty 52

842 44 Bratislava

Interný materiál

(materiál neprešiel jazykovou úpravou)